

Z P R A V O D A J

č.144

*Krásné prožití Velikonoc
i celého léta!*

duben 2019

Vychází 3x ročně

Ediční rada Zpravodaje: Jitka Knížková, odp. redaktorka (j.knizkova@centrum.cz),
Zuzana Holancová (holancovaz@gmail.com)

Soňa Neumannová a Dana Velebová

Kresby: Marie Tvrdková

Tisk: Tiskárna J+H, Praha 3

Techn. zpracoval: Jan Heřmánek

Internet: www.czsos.cz/hortiklub

Přírodní cyklus, rytmus života, čili věčný života běh!

Jaro se ukazuje ve své síle a přírodní cyklus opět nabírá „na obrátkách“, časné léto tu je co nevidět a my ani nestačíme vydechnout po kolotoči prací v ovocné zahradě, kde zavařování, konzervování, sušení, zamrazování a tak dál pohltily nemálo času pyšného pěstitele a bude tu babí léto. Zpracovávání úrody je nejen potěšením, ale i náročným logistickým procesem. Pokud jsou tu sezónní sběrači a ochutnávači z řad rodinných příslušníků, je ještě dobře. Pak určitě zbude i chvilka na posezení v altánu, besídce či módněji atriu anebo při grilovačce. Zahradní idylu, doufejme, nezkaží nějaká nezřízená „garden party“ těch, co ruku k dílu na zahradě sotva kdy přiloží. Životní styly jsou holt rozmanité!

Zahrada je nám nejen letním domovem, ale i kulisou, v níž se jako nit s korálky, za každý rok jeden, odvíjí náš život. Vysazené keře a trvalky se rozvinuly do krásy, každoročně je doplňují stále nové kombinace dalších zahradních květin i vyzkoušené variace a nás samotné už sotva co překvapí. Jen snad ty stromy jsou jaksi vyšší a mohutnější, přerostly leckde přes hlavu, ale tak jsme to asi kdysi chtěli a máme je tady v plné síle. To už se ale bohužel nedá vždy tvrdit o nás, i když uprostřed práce a neustálého rytmu zahradních prací ještě neumdléváme a cítíme uspokojení, když den končí.

Když odpočívám doma v křesle s něčím dobrým k pití (doplňte dle individuálního vkusu), mám na očích zajímavý obraz. Známi tvrdí, že je smutný, melancholický, ale mně se naopak zdá jeho poselství jako velmi pozitivní. Vojtěch Sedláček na něm lehkou kresbou zachytil „života běh“. Za obzorem lánu pole vpravo se krčí úhledné selské stavení, koleje polní cesty nás esíčkem přivedou k mezi, kde si rukou stíní oči sehnutá postava stařenky, skoro celá zahalená do velkého šátku přes ramena. U štíhlého ovocného štěpu, jemuž vítr bere poslední lístky z pružné koruny, pozoruje mladého oráče, jak u konce lánu s koníkem dokončuje poslední brázdu před příchodem zimy. Ano, přeji té stařence ten slastný pocit uspokojení, že je tu někdo, kdo nenechá pole ladem, sklídí ovoce pro své děti a bude pokračovat v jejím a hospodářově započatém díle. Mám ráda to skryté poselství, že je třeba včas předat roky nashromážděné zkušenosti, vštípit lásku k zemi, co nás živí, a mít spolehlivé zastání pro roky budoucí. Jen stále nevím, kdo bude ten „oráč“ krácející k obzoru, za nímž se kruh uzavírá.

Až se v létě budeme těšit z toho, co jsme s láskou a péčí vytvořili nejen pro sebe, ale hlavně pro rodinu, podělme se o své pocity. Ukažme hlavně vnukům, JAK SE TO DĚLÁ! Dejme jim příležitost a šanci být s námi, pomáhat a zkusit to i po svém, aby přeci jen přišli na chuť tomu, bez čeho my si už život ani neumíme představit. Při této příležitosti bych také ráda připomněla jedno čínské přísloví: „Učení v mládí je rytí do kamene, učení ve stáří do písku“.

Hezké léto a samé pěkné dny plné příjemných chvil strávených na zahradě a s přáteli Vám přeje za redakci Hortiklubu

Vladislava Neterdová

Pěstování hortenzií

Před samou výsadbou hortenzií je stejně jako u jiných rostlin nutné zvážit světelné podmínky daného stanoviště. Zatím co *Hydrangea macrophylla* (hortenzie velkolistá), preferuje sice světlé, ale spíše polostinné až stinné stanoviště (ve stínu nasazuje květy později), tak *Hydrangea paniculata* (h.latnatá) si spíše libuje na plném slunci, které podporuje zbarvení květů. *Hydrangea serrata* a *H. petiolaris* (h. pilovitá a řapíkatá popínavá), sice sluneční paprsky snesou, ale mají velkou spotřebu vody. Volíme tedy raději polostín, nebo alespoň stín přes poledne.

Výsadba a substrát

Nejdůležitější je příprava substrátu. Lze ho v zahr.centrech koupit již hotový, nebo si ho připravíme pro růžové a červenolisté květy velkolistých a pilovitých

hortenzií ze směsi kompostu, jílu, rašeliny a písku v poměru 4:3:2:1. Pro květy bílé a modré směs rašeliny, kompostu, jílu a písku v poměru 3:2:1,5:0,5. Pro latnaté smíchejte kompost, rašelinu a písek v poměru 5:2:1. Půda musí být výživná, kyprá, stále dostatečně vlhká, ale bez přemokření (voda nesmí stát). Těžké a kamenité půdy zpomalují růst hortenzií, květy jsou malé a špatně vybarvené. Rostlinu zakoupenou v kontejneru necháme před vlastním zasazením nasát cca 2 min. v nádobě s vodou.

Hnojení

O hortenziích je známo, že hnojivo ovlivňuje zbarvení květů (h.velkolistá). Růžovou barvu dosáhneme ve spíše alkalické půdě, v kyselé se dočkáme květů modrých. V obchodech lze již sehnat hnojivo po modré zbarvení květů Hnojíme časně z jara, jak se objeví poupata a potom až koncem srpna a poslední v září – to

aby mohlo do zimy dřevo vyžrát a bylo odolnější k mrazům. Po dobu kvetení nepřihnojujte.

Zálivka

Nejhorší je nepravidelnost !

Hortenzie v lehké a propustné půdě potřebuje pravidelný přísun vody, protože tato jí oblíbená směs rychle vysychá. Čím větší keř, tím vydatnější zálivka, nejlépe měkkou vodou.

Konec konců u i sám latinský název *Hydrangea* je odvozen od voda.

Na větších záhonech a na exponovaných stanovištích se doporučuje kapénková zálivka a mulčování kůrou nejlépe borovou.

Hortenzie je také rostlina poměrně „hladová“, tak za dva roky po výsadbě doporučujeme hnojení nejlépe kapalnými hnojivy zálivkou.

Od srpna zálivku omezujeme, aby do opadu listů řádně vyzrály a vytvořily tak dobré květní základy.

Řez

Je samozřejmě specifický pro každý druh hortenzie. H.Velkolistá nasazuje květní pupeny již na konci vegetační sezóny, a proto na jaře odstraníme jen staré a suché větve až u země a zaschlá květenství k prvnímu nebo druhému pupenu. Stejně tak u hortenzie pilovité. Lze je však důkladně prořezat v průběhu května až června, kdy potřebné výhony seřízneme nad 3-4. očkem. Výhony zakončené květenstvím nestříháme. Hortenzie latnaté nebo stromečkovité tvoří pupeny až zjara, tam můžeme být v řezu radikálnější. Seřízneme je nad prvním párem pupenů (myšleno od země). Ty totiž pokvetou na nových výhoncích.

U popínavých hortenzií odstraníme jen to, co je suché.

Ochrana na zimu

Před zimou je potřeba k hortenziím nahnout lehčí substrát nebo vrstvu spadaného listí či chvojí. Některé se dají svázat i s uschlým květenstvím jemně k sobě a celý tento svazek přikrýt netkanou textilí nebo jutovinou.

Choroby, škůdci

Hortenzie příliš na choroby a škůdce netrpí. Může se ale objevit plíseň šedá, obzvláště ve vlhkém období. Rostliny lze ošetřit již také preventivně, nebo až při výskytu plísně. Pomůže fungicid Teodor, nebo jiní na plíseň šedou. Ale

šedavý až nafialovělý povlak způsobuje padlí. Dobře fungují přípravky Horizon, Discus, nebo Kumulus. Při žlutavém zbarvení listů se rostlina potýká s chlorózou, tedy nedostatkem železa, což lze napravit podáním tekutého železa nebo zelené skalice. Savé a žravé škůdce spolehlivě likvidují Omite a Kalypso.

Sušení květů

Asi nejjednodušší způsob je sušení v závěsu, tedy „hlavou dolů“. Zavažte květy tak po 3 kusech provázkem a zavěste je do suché a tmavé místnosti. Na světle sušené ztratí téměř všechnu barvu. Budete-li je později používat k aranžím, postříkejte je rozprašovačem lehce vodou, bude se s nimi lépe pracovat. Jinak jsou velmi křehké a lámou se jim listeny.

Preparace glycerinem

Tomuto způsobu se říká stabilizace a jeho výhodou je, že květy zůstanou vláčné a dobře se pak s nimi pracuje v aranžích. Jsou také trvanlivější. Ale nevýhodou je, že více ztrácejí barvu. Dají se však dodatečně přibarvit. Potřebovat budete 50% glycerin. Seženete ho v hobby marketech, drogeriích nebo v potřebách pro výtvarníky.

Stonky sklizených květů do šikma seřízneme ostrým nožem a ponoříme na 2-5 dnů do konzervačního roztoku z 1 dílu glycerínu se 2 díly horké vody. Stonky mají být v nádobě ponořené do výšky asi 20 cm. Proces trvá asi měsíc. Podle potřeby roztok dolévejte.

Upravila J.K.

Použitý zdroj informací:

Abeceda zahrady

Bulletin zahradnictví Spomyšl

K.Hieke

HORTENZIE - Jak je správně stříhat

Nejdříve potřebujete vědět, zda vaše hortenzie kvete na starém nebo novém dřevě – to je klíč.

Lidé si někdy nevědí rady, jak hortenzie stříhat a žádají o radu.

Zde jsou tři důvody, které k pochybnostem vedou:

1. v zimě vypadají větve jako odumřelé
2. v létě nekvete
3. keře se mají stříhat

Tyto oblíbené kvetoucí keře jsou dlouhověké. Během svého dlouhého života jsou schopné kvést, aniž pocítí chladné ostří nůžek. Avšak keře nesnesou sestřih provedený v nevhodnou dobu. Máte-li v úmyslu keře tvarovat, nebo se

vám nelíbí vadnoucí květy, tak rázným sestřihem můžete zlepšit vzhled keře, ovšem květů bude méně, ale budou větší.

Všechny keře nelze stříhat ve stejný čas. Ty, co kvetou na starém dřevě, by se měly zkracovat po odkvětu. Ty, co kvetou na nových výhonech, je třeba stříhat před tím, než se na jaře probudí, nebo když se uloží k zimnímu spánku.

Hortenzie kvetoucí v létě:

H. macrophylla (velkolistá) – odstraňte slabé, nerašící výhony (nejlépe na začátku jara před rašením)

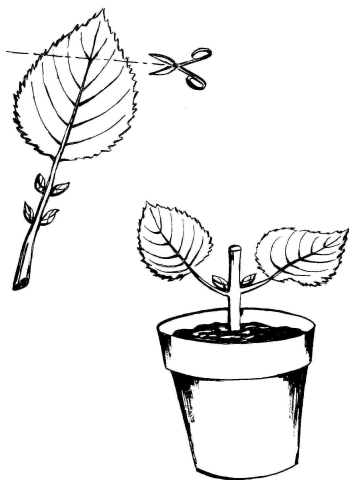
H. paniculata, *H. serrata* - stříhejte pod rozvětvením

H. Annabel – stříhejte 15 cm pod květem a přihrňte zem k bázi

H. dubolistá – stříhejte u rozvětvení, kde jsou již připravené zdravé boční výhony.

Jak zakořenit řízky hortenzie

Hortenzie dobře reagují na několik technik množení - řízkování (viz *nákres*) a dělení. Zakořenění lehce dřevitých řízků v létě vám přinese větší množství nových rostlin během 4 týdnů.

Najděte si jen lehce dřevnatý stonek mezi více zdřevnatělými u báze rostliny. Vybraný stonek by měl mít šťavnatý zelený vrchol. Stonek ohněte. Pokud se rychle vzpřímí, je vhodný. Odstraňte přebytečné listy, poté sestříhňte zbývající listy na polovinu, abyste minimalizovali odpařování a snížili tak potřebu vlhčení.

Spodní konec ponořte do práškového stimulantu a zasadte řízky do směsi zeminy a perlitu. Překryjte plastovým sáčkem a postavte na stinné místo. Pravidelně vlhčete sprejem, aby listy měly vláhu.

Po 4 týdnech řízky opatrně vyklepněte a zjistěte, zda koření. Jakmile se objeví kořeny, přesadte je do většího květníku a přihnojte

hnojivem s pomalým uvolňováním živin.

Řízky budou do příštího jara připraveny k zasazení do zahrady.

Zuzana Holancová

Podle časopisu Fine Gardening

Okouzlující vlnění

Zrající traviny jsou zlatavým symbolem pozdního léta a navozují příjemnou podzimní nostalgii. Pestrobarevné záhony pozvolna ustupují do pozadí a tak se oko snáze zachytí na nádherných detailech jejich trsů.

Okrasné traviny hrají na zahradě naprosto jinou roli než krátce zastřižený trávník. Často nevytvářejí rozsáhlé plochy ale vysazují se spíše ostrůvkovitě, vždy se záměrem upoutat na sebe pozornost. Mohou být součástí trvalkových záhonů, skalek či doplňovat pohled na zádumčivou partii u zahradního jezírka. Neohromí nás svou barvou a velikostí květů, ale vytvoří vynikající architektonický prvek, který doplňuje a zjemňuje rozmanitá zákoutí zahrady. Některé, a to nejen bambusy nebo pampová tráva, bývají významným dominantním prvkem. Další druhy spolehlivě doplní také nádoby, misky či koryta.

Trávy pěstujeme pro jemné, štíhlé, často obloukovitě prohnuté listy a půvabná nadýchaná květenství – klasy a laty. S trochou nadsázky snad můžeme tvrdit, že neexistuje zahrada, ve které by nebylo možné pěstovat alespoň některé vybrané druhy. Mezi traviny řadíme, ač botanicky nesprávně, také podobné příbuzné rostliny, především rozličné ostřice a biky.

Zahradník nepohlíží na rostliny s akademickou přísností botanika a spíše vytváří skupinky podle použití.

Traviny na sklonku vegetace nestříháme, především kvůli lepšímu přezimování, ale také bychom se ochudili o podzimní i zimní efekt travin. Podzimní jinovatka a šustění ve větru příjemně oživí zimní zahradu.

Trávy pro solitérní výsadbu

Osvědčenými stálíci zahrad a slunných partií jsou ozdobnice (*Miscanthus*), nejčastěji ozdobnice čínská (*Miscanthus sinensis*) v řadě kultivarů a různých výšek. Nechtěné pohledy třeba na pergolu ohlídá přes 2 metry vysoká ozdobnice velká (*Miscanthus floridulus syn.M.giganteus*). Známa pampová tráva kortadérie stříbrná (*Cortaderia selloana*) ohromí koncem léta plavou hřívou, která je odměnou za její náročnější pěstování (vyžaduje zimní ochranu před chladem a vlhkostí). Nápadnými travinami jsou také naše bezkolence, nižší bezkolence modrý (*Milinka caerulea*) i vyšší bezkolence rákosovitý (*M.arundinacea*) v několika kultivarech, které se na podzim výrazně zbarvují do žluta, oranžova až rezava. Snesou i polostín.

Podobně jako listnaté dřeviny se i solitérní trávy během roku mění. Na jaře jsou mladé rašící listy svěže zelené, postupně během roku sílí a rostou, až se na podzim zbarví do žluta, purpurova nebo hněda.

Stinná místa v zahradě

V přístínění se hojně používají širokolisté ostřice *Carex siderosticha* a *Carex plantaginea*, které vytvářejí hustý kobercovitý porost. Doprovodí pěkně hajní rostliny jako jsou hosty, sasanky nebo čechravy. Přírodní partie podtrhne

stálezelená bika lesní (*Luzula sylvatica*) s širokými, bíle chlupatými listy. Je vhodná také do podrostu pěnišníků a japonských javorů. Jemnější a vyšší bika sněžná (*Luzula nivea*) upoutá na jaře, kdy ji zdobí neobvykle stříbrně bílé květenství. Skvost polostínu – *Hakonechloa macra* – se nejčastěji pěstuje v zářivé, žlutě panašované odrůdě ‚Aureola‘. Její jemné elegantně obloukovitě ohnuté listy ladí s širokolistými hajničkami a výborně se hodí jako podrost světlejších listnatých dřevin. Používá se také do nádob.

Trávy pro trvalkové záhony

Trávy harmonicky propojí vyšší trvalky a především na podzim se stávají také dominantní ozdobou. Výrazné štětky přitahují koncem léta pohledy na zhruba metrové trsy dochanu psárkovitého (*Pennisetum alipeкуроoides*). Rozevláté proso prutnaté (*Panicum virgatum*) se po dozrání nápadně červeně zbarví a krásně kontrastuje s podzimní modří hvězdic. Listy lalangu válcovitého (*Imperata cylindrica*) v kultivaru ‚Red Baron‘ doslova hoří nápadnou podzimní červení listů, ale hodí se pouze do teplejších oblastí.

Výrazně hnědé nebo rezavě zbarvené jsou také středně vysoké novozélandské ostřice, nejčastěji se pěstuje ostřice Buchananova (*Carex buchanani*), husté trsy nápadně kontrastují zejména se stříbřitě olistěnými trvalkami. Příjemně měkce chlupatá luční tráva medyněk vlnatý (*Holcus lanatus*) vykvetá nafialovělymi latami již koncem jara. Zajímavé hřebínkovité květenství ve fialových tónech, navíc kolmo nasazené stéblo, má řídce trsnatá préríjní tráva moskyta něžná (*Bouteloua gracilis*), vysoká cca 30 cm.

Skalky

Řada trav velmi dobře snáší sucho a většinou vytvářejí celoročně svěží bohaté trsy. Kromě skalek se využívají také na obrubách záhonů a samozřejmě také do nádob a koryt. Patří sem kostřavy (*Festuca sp.*) a pěchavy (*Sesleria sp.*) nebo smělek sivý (*Koeleria glauca*). Vysazují se jako předsadba dřevin, mezi valouny, do vřesovišť a skalek. Do větších skalek se hodí kavyly (*Stipa sp.*), do nádob se využívají drobné lipnice (*Poa sp.*) a ostřice (*Carex sp.*).

J.K.

Podle článku v čas.Bydlení

Průkopníci a společníci v zeleninové zahradě

Zkušenost již dávno potvrdila, jak je praktické sázet v sousedství mrkve cibuli, neboť se vzájemně chrání před škůdci, že je výhodné mít saturejku hned u fazolí, kedlubny sázet vedle salátu a pro zlepšení chuti jahod pomůže vysazený česnek.

Není na škodu připomenout si i vhodné předplodiny eventuálně rostliny, které půdu dobře prokypří a svými kořeny připraví pro další výsadbu. Kvalitní humus vytvoří například na budoucím záhonu pro jahody *porosty kopřiv*. Komu se tento způsob zkvalitnění půdy zdá trochu divokým, dá asi přednost *raným bramborám*, můžeme je navíc kombinovat i s *hořčicí bílou*. Tyto plodiny se svým kořenovým systémem postarají o ideální přípravu budoucího jahodiště. Podzimní výsev hořčice bílé je i jinak vřele doporučován jako univerzální zelené hnojivo. Pokud zapěstujeme pouze rané brambory, můžeme následně vysadit košťálovou zeleninu, jako zelí a růžičkovou kapustu. Pokud je nutná sanace půdy při výskytu nádorovky kapustové, pomůže výsev *ředkve olejné* (*Raphanus sativus var. Oleiformis*). Dezinfekční účinek na houbovité nemoci má i *aksamitník*.

Překvapivě na zahradě nejen krásí, ale i prospívá *náprstník červený* (*Digitalis purpurea*), silný a zdravý růst zajistí u brambor, rajčat a jablem! Schopnost samovýsevu se postará o další generace této rostliny na naší zahradě. Mladé semenáčky však musíme včas protrhat a podle potřeby přesadit na další stanoviště. Dalším dobrým společníkem je *brutnák lékařský* (*Borago officinalis*). Kořeny brutnáku zřejmě vylučují do půdy saponiny (dusíkaté sloučeniny), které podporují zvýšenou schopnost rostlin přijímat živiny. *Jahodám* a *košťálové zelenině* tedy prospěje, pokud pár sazenic brutnáku vysadíme společně s nimi na záhon. Podobně se ve vzájemné společnosti daří *cibuli* se *špenátem*.

Na společenství *kopru* a *okurek* jsme si zvykli stejně tak na záhonu, jako i při dalším zpracování. Ani v záhonech spolu s *mrkví* není kopr neobvyklý. Navíc prý podpoří i klíčivost mrkve. Je též dobrým označením vysetých řádků díky ranému vzházení semen. Okurky jsou vždy předmětem zvýšené péče, a tak i povědomí o dalších vhodných doprovodných rostlinách není marné. Okurky milují ty partnery, kteří ochrání půdu před vysycháním. Mohou to být především *kedlubny* a pak také *jednoleté slunečnice*. Především nízké kultivary, ne vyšší než 40 cm. Kromě stínu poskytnou i oporu pro narůstající okurkové šlahouny. Jako „zdravotní“ doprovod okurkových záhonů se doporučuje i *bazalka* pro její intenzivní silice.

V čerstvé humusovité půdě se bude dobře dařit společenství *máty peprné* (*Mintha piperita*) a všem odrůdám zelí, kapustě i hlávkovému salátu. Silná vůně silic odpuzuje bělásky zelné a larvy kovaříků. Záhony s mátou a košťálovinami jsou známy už z klášterních zahrad.

Mezi *miříkem celerem* (*Apium graveolens*) a *zelím* existuje také hluboké přátelství. Celer chrání zelí svou silnou vůní před bělásky zelnými (*Pieris brassicae*) a bejlmorkou kapustovou (*Dasyneura brassicae*). Silná celerová vůně se v latině dokonce dostala i do jeho botanického označení (*graveolens* tj. silně aromatický). Zelí zase svého partnera spolehlivě chrání před rzí. Rez celerová (*Puccinia arachidis*) se zásadně vyskytuje pouze za silného vlhka,

avšak pěstujeme-li celer společně se zelím, neobjeví se téměř nikdy. Nejspíš je to tím, že zelí přebytek vody prostě vstřebá.

V květinové zahradě se řídíme jinými než ryze užitkovými principy, a tak zvažujeme sousedství a kombinace rostlin zejména podle estetického hlediska s ohledem na celkový záměr individuální koncepce zahrady. Nicméně je tu zkušenost s tím, jak prospěšná jsou vzájemná sousedství podle působení na zdravotní stav rostlin a podle možné prevence výskytu škůdců a chorob.

Ve své knize Inga-Maria Richbergová uvádí tyto zkušenosti. Vysloveně dobrými sousedy jsou *stračka (Delphinium)* a vysoký *kosatec bradatý (Iris barbata elatior)*. Kosatce, které kvetou vedle stračky, nemají po celý rok jedinou skvrnu na listech a vyhánějí bohaté oddenky.

Všechny květiny a keře se dobře snášejí s *měsíčky lékařskými (Calendula officinalis)*, *afrikány rozkladitými a jemnolistými (Tagetes patula a T. tenuifolia)* a jednoletou *třapatkou srstnatou (Rudbeckia hirta)*. Látky vylučované jejich kořeny brání rozmnožování obávaných hlístic. Především *plamenka latná (Phlox paniculata)* a různé *hybridy chryzantémy (Dendranthema)* budou velice vděčné, když pod ně jednu nebo několik rostlin zasadíme. Avšak ani měsíčky a afrikány nesmíme sázet příliš hustě, aby samy nestínily a nezpůsobily rozšíření houbových onemocnění.

Velice dobrými partnery *růží* jsou aromatické byliny, jako *levandule, šalvěj, tymián* a *yzop*, protože ty brání opadávání listů. Potíž je ovšem v odlišných požadavcích na stanoviště, přílišné sucho a chudá půda vyhovuje bylinám, ne však růžím. Proto není od věci vyzkoušet na okraji růžového záhonu *bazalku pravou (Ocimum basilicum)* nebo třeba silně aromatickou *routu vonnou (Ruta graveolens)*, *vratič obecný (Tanacetum vulgare)* a *kozlík lékařský (Valeriana officinalis)*. Půvabným a prospěšným průvodcem růží je *brutnák lékařský (Borago officinalis)*, jehož zářivě modré květy ladí takřka s každou růží a navíc jí dodávají saponiny podporující růst. Vhodné je sousedství růží a *zimozrázů (Buxus sempervivens)* a *aksamitníků (Tagetes)*. K záhonu s keřovými růžemi bychom měli po straně vysadit i *řebříček obecný (Achillea millefolium)*. Hustý rebríček je totiž ideálním stanovištěm *sluněčka sedmítečného (Coccinella septempunctata)*, které spolehlivě zredukuje kolonie mšic.

Kdo zná tradiční anglické zahrady s výživnou a vlhčí půdou, tuto druhovou rozmanitost výsadeb v nich jistě obdivoval. Skupiny letniček, dvouletek a trvalek jsou základem osluněných záhonů lemujících zdi, zatímco pod keři a stromy nás zase upoutá široký výběr hajních bylin a stínomilných rostlin. Překvapivou pestrostí pak udivuje i nejedna tradiční klášterní zahrada, kde směsice okrasných a užitkových rostlin tvoří harmonický celek.

KLUBOVÝ ŽIVOT

SEKCE ARANŽOVÁNÍ

Jarní aranžování - 16.4.2019 od 16⁰⁰ hodin v Rokycanově ulici, jako obvykle.

Pro velikonoční aranžování jsme připravily dekoraci z větviček kroucené vrby (či jiných) ve spojení s primulí v květináči.

S sebou si přineste: tavné pistole, zahrad. nůžky, velikonoční přízdoby (skořápky, kuřata, zajíčky, umělá vajíčka, peříčka...), jistě doma něco máte.

My zajistíme: petrklíče pro každou z vás, která se přihlásí, jutu na zušlechtění květináče, "kudrnatou" vrbu a svídu. Máte-li možnost donést si pokřivené větvičky z prořezaných ovocných stromů, určitě je vezmete s sebou. K dispozici bude aranžovací drát a lýko.

Těšíme se na dobrou náladu a pohodu.

S pozdravem

Jarka Melicharová (jara.melicharova@seznam.cz, 606929818),

Dana Velebová (danivel@email.cz, 604469771)

a Majka Tvrdková (M.Tvrdkova@seznam.cz, 732213680)

ZÁJEZDOVÁ SEKCE

Zveme vás na autobusový zájezd do Bečova nad Teplou dne 18.5.2019.

Hortiklub pořádá v sobotu 18.5.2019 zájezd do okolí Bečova nad Teplou.

Program:

- * Zahrada U Tatičků ve Družci - skalničky *
- * Bečov nad Teplou s relikviářem sv.Maura, prohlídka relikviáře včetně interiéru zámku
- * Kvetoucí zahrada, Vidžín (trvalky, též prodej) *

Sraz: Metro B "Nové Butovice " (turniket vpředu) v 7⁰⁰ hod.

Odjezd: v 7¹⁵ hod (nad metrem) " Nové Butovice".

Návrat: mezi 18 - 19 hod.

Svačiny s sebou, oběd není plánován!

Bus zn. Mercedes Benz.

Cena 450,- Kč, pro nečleny Hortiklubu 480,- Kč.

Přihlášky : Jarmila Melicharová

tel.: 606 929 818

e-mail: jara.melicharova@seznam.cz

SEKCE KRÁSNÁ ZAHRADA

Rozloučení s podzimmím a předjarním během přednášek.

„Člověk je odjakživa obklopený rostlinami. Nemohl by bez nich existovat. Teď nemám na mysl to, že původem jsme vlastně my lidé, býložravci, ani to, že bez rostlin (tedy i stromů) bychom nebydleli, neplavili se, neměli nástroje apod..

Myslím na to, že bez zelených rostlin, schopných z vody a oxidu uhličitého vyrábět na světle organickou hmotu a ještě uvolňovat kyslík. Bez něj by byl život na Zemi prostě nemožný, nebo alespoň v podobě, jakou známe.

Jenomže člověk není stroj, který by se na jedné straně doplňoval energií (třeba chlebem s máslem a pažitkou) a na straně druhé by pracoval a vyráběl. Každý je totiž nadán čímsi, čemu někteří říkají duše. A ta může být poetická, romantická, ale i racionální. Téměř každý má rád krásno. A první krásu, s kterou se setkává, vidí v přírodě, především v květech rostlin a na nich usedajících motýlech.

Zpočátku člověku stačilo, že se mohl kochat tou krásou ve volné přírodě. Jakmile se ale usadil, zatoužil po tom, aby kus té krásy měl jen pro sebe, aby ji přenesl do svého okolí, do svojí zahrádky.

A tak začal, jistě později než rostliny užitkové, pěstovat pro své potěšení i krásné květiny.“

Tolik citace našeho oblíbeného a neúnavného propagátora přírody V.V.

Dovolím si na něj navázat takto:

Ukončili jsme opět úspěšnou sérii přednášek našeho páteřního snažení v Hortiklubu, v sekci nazvané Krásná zahrada.

Podle Vaší odezvy předpokládám, že oba semestry se letos podařily.

Ale teď musíme zvolit zase nové vedení Hortiklubu na další funkční období.

Pevně doufám, že se najdou mezi Vámi noví členové výboru, kteří budou ochotni pro klub něco dělat, nebo alespoň někteří ve funkci zůstanou.

Spoléhám na Vás, jinak by fungování celého našeho klubu bylo vážně ohroženo.

Hortiklub by snad ještě nějakou dobu mohl (měl) existovat.

Jinak zajisté všichni cítíte, že vzhledem k našemu věku a zdraví to už nebude na věky.

Přeji Vám všem příjemnou sezónu na Vašich milovaných zahrádkách i při ostatních letních aktivitách. Ráda bych se s Vámi opět po našich prázdninách setkávala v Krajínovce a i jinde.

Tak abych navázala na výše citovaného nestora zahrádkářů – pěstujte s úspěchem a s nezdolným optimismem opět bojujte s nevyzpytatelným počasím i se svým nepředvídatelným zdravím. Příjemnou sezónu, necht' budete kdekoliv.

Těší se na Vás, podotýkám všechny, Vaše tajemnice a redaktorka J.K.

P.S. Neodpustím si již moje pravidelné přání a připomínám tím Váš každoroční úkol:

Ne, abyste mi po jarní a letní sezóně někteří chyběli!

**POZVÁNKA NA SLAVNOSTNÍ
VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ 37. ROČNÍKU
MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽE NOVINEK RŮŽÍ 2019
V SOUTĚŽNÍM ROZÁRIU HRADEC KRÁLOVÉ**

PROGRAM

SOBOTA 15. ČERVNA 2019 OD 10 HODIN

- **Hudba a zpěv uprostřed růží (CANTUS) - Uvítání hostů**
- **Vyhlášení výsledků XXXVII. ročníku Mezinárodní soutěže novinek růží**
- **Zahájení nových soutěží**

A především volná prohlídka rozária s více než tisícem růží.

Pořádají:

Rosa klub ČR, člen Světové federace růžařských společností WFRS, specializovaná základní organizace Českého zahrádkářského svazu ve spolupráci s Technickými službami Hradec Králové

Těšíme se na Vaši milou účast

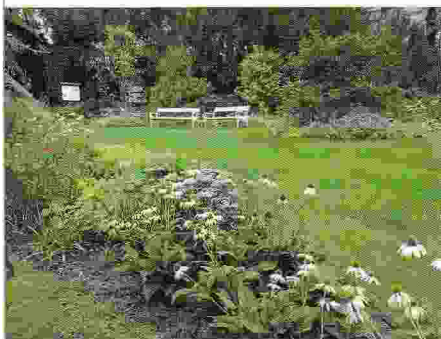
Bc. Tomáš Pospíšil, ředitel Technické služby Hradec Králové
MUDr. Stanislav Konštický a RNDr. Václav Koula, organizační výbor soutěží

POZVÁNKA NA VÝSTAVU RŮŽÍ V TÁBOŘE

Botanická zahrada při VOŠ a SZeŠ Tábor pořádá ve svých prostorách výstavu řezaných růží **o víkendu 19. 7. (pátek) až 21. 7. (neděle) 2019. Vždy od 10 do 18 hod.** Pořadatel si vyhrazuje právo na případnou změnu termínu, proto určitě sledujte info na: www.botanicka.szestabor.cz, email: botgarden@seznam.cz, tel.: 774 0128 073

Jedná se o první výstavu svého druhu v jižních Čechách. Počítá se s možností ukázat více než 200 odrůd.

Představeni budou svými odrůdami naši významní pěstitelé a šlechtitelé růží. Květy na výstavu dodají **bratři Havlové, jejichž otec Josef Havel založil růžařskou školkou v Hlavňově nedaleko Soběslavi.** Za dobu své práce získal řadu významných mezinárodních ocenění a v zahraničním tisku se o jeho pěstitelských schopnostech často psalo pochvalně. Dalším vystavovatelem je pan **Miloslav Šíp, který vlastní růžařskou školkou od roku 1992. Tato školka se nachází v obci Skaličany u města Blatná.** Má nyní v nabídce nejobsáhlejší sortiment růží v ČR, včetně málo známých odrůd. Na výstavu budou použity i růže z rozária botanické zahrady.

Cílem výstavy bude také seznámit návštěvníky se skupinami růží a jejich pěstováním, množením, ochranou proti chorobám a škůdcům. Zajímavá je i historie vzniku kulturních růží. Jako **odborný poradce bude pozván RNDr. Jiří Žlebčík z Výzkumného ústavu pro krajinu a okrasné zahradnictví Silva Taroucy v Průhonících.**

Akce je určena pro všechny věkové kategorie. Pro děti bude připravena tvořivá dílnička, kde si budou moci samy vyrobit květy z papíru.

Pro dospělé bude k dispozici malý kvíz, správné odpovědi budou na konci výstavy vylosovány a vítěz obdrží cenu v podobě knihy. Bude i soutěž o nejkrásnější růži výstavy. Výstava osloví nejen pěstitele růží, ale také návštěvníky mající zájem o zahradničení a krásu růží. Doporučujeme si ponechat čas i na **prohlídku expozic botanické zahrady.**

Adresa: Nám. T. G. Masaryka 788, 390 02 Tábor

Kudy k nám: Od autobusového a vlakového nádraží směr centrum k zemědělské škole, cca 10 min. pěšky, vstup do botanické zahrady z Dobrovského nebo Tomkovy ulice (z boku areálu).

Soupis růžařských časopisů v knihovně Rosa klubu ČR – k zapůjčení

Publikace WFRS

Hlavní publikací WFRS je **World Rose News**, od č. 1 (1996 (náš vstup do WFRS) dodnes č. 18 (2018), chybí nám č. 2 (1978), č. 18 (2017), č. 21 (2008 a č. 27 (2016); obsahuje informace o jednotlivých organizacích WFRS (od roku 1997 i o Rosa klubu, většinou 60 stran, někdy 4 čísla ročně, formát A4. Dříve byly posílány tištěné noviny, dnes existují jen v elektronické podobě (šetří se všude!), ale každý si je může stáhnout.

Každý organizátor World Convention (regionální nebo celosvětový) vydal report nebo sborník, máme k dispozici: **Sangerhausen 2003, Osaka 2006, Lyon 2009, Lublaň 2017, Kodaň 2018**. Předtím vycházely pouze každoročně **Directories** s aktuálními zprávami jednotlivých členských organizací (počet členů termíny schůzí, výstav apod.), ale jen elektronicky na stránkách wordrose.org. V poslední době vychází tříročenky **Triennial Report of WFRS** o událostech během tříletého prezidentování, máme k dispozici pouze reporty z roku 2006 a 2009 a 20018. Všechny publikace WFRS je možno stáhnout internetem na adrese www.worldrose.org.

Velmi iniciativní jsou Heritage Rose Foundation a Conservation and Heritage Committee WFRS, kteří vydávají **Rosa Mundi**, máme jen 3 čísla, č. 2, 20 a 21 po 60 str., od r. 2012 **HRF Newsletters** a nověji časopis **BAON** redigovaný Heritage Committee, máme č. 13, 2013, 16. 2017, č. 6 2011 až 10 2015, 13 a č. 16.

Předtím vycházela publikace **The Rosarian Network eJournal** (tedy jen přes net mailer prickles@earthlink.net) máme vytištěný ročník 2004.

Na širším záběru vychází **Hortiplex** (<http://hortiplex.gardnerweb.com/plants/up h-index>).

Přechodně vydával amatérsky Ludwig Taschner z Jižní Afriky texty **Talking roses with Ludwig**. Máme snad 50 stránek.

Snad každá členská organizace WFRS vydává svůj vlastní časopis (jako náš Zpravodaj). Výměnou jsme získali některé z nich:

The Rose (The Royal National Rose Society, bohužel zkrachovala!) od roku 1997 do roku 2016, 4 čísla ročně (Spring, Summer, Fall, Winter), formát A4, celobarevné, krásné, (v regálu zabírá 10 cm); **The Rose Annuals** 1979 – 2007, formát A5, 250 stran, (v regálu zabírá 20 cm).

Rosenbogen (Mitteilungen des Vereins Deutscher Rosenfreunden) formát A5, barevné, 4 čísla ročně, máme ročníky 2001 – 2018, a předcházející **Rosenzeitung** 1991 – 2006, vždy 6 čísel, 24 stran, čb., formát A4 (zabírá 17 cm na regálu). VDR vydává též **Rosenjahrbuchy**, máme ročníky 1990 – 2018, (v regálu zabírají 27 cm).

Rozebulletin (Periodoger van de Nederlandse Rozenvereniging), formát A4, 4 čísla ročně, 28 stran, barev. od č. 100 (1997) do č. 183 (2018).

Rosenblad (Medensbled för Svenska Rosensällskapet), 1996 – 2016, 4 čísla ročně, formát A5, 36 stran, (16 cm v regálu).

Ruusun lehti-Rosenblad (Sumen Ruuseuro-Finska Rosasällskorn), jen č. 1 a 3, 1991.

Roser i Norden (Nordisk Rosenselskab) jen č. k 25. výročí 1973- 1998, 64 stran, formát A5, čb/ barev.

Les Amis des Roses (Organue Officiél de la Sociéte Francais des Roses, fondé 1896, jen ročenky 2005, 2006, 5008, A4, velmi hezké.

Roses et Roseraies (Bulletin de L'Association, Les Amis de la Roseraie de Val-de-Marne á L'Hay les Riens), formát A5, 20 stran, jen roč. 2005 a 2006.

ROSA GALLICA (Revue Francais des Amateurs de Rose), No. 7 (2001) – 24 (2004) a jedno číslo 5 2007 anglicky, A5, 50 stran.

Roses Anciennes du France, bulletin no. 21, speciél 2015, formát A4, 76 stran + Supplément (rodokmeny šlechtitelů).

ROSARIUM (Buletin Asociata Sucicii Rozelor din Románia), formát A5, čb./barev., 1996 -2006.

ANNUARIO DELA ROSA (Asociazione della ROSA, Monza, Italy), 100 až 200 stran, popisy převážně italských růží (v regálu zabírá 20 cm).

Rodón (psáno řecky!) (Helenic Rose Society) psány řecky, máme jen 3 čísla z roku 2000 a 2004, formát skoro A4, 16 stran.

Rosa, Rosae (Revista della Asocioón Española de la Rosa), máme jen 1 číslo 2002, formát A4.

Roses in Japan (The Japan Rose Society), máme jen 1 číslo 2003, 16 stran, A4 formát.

Rose Letter (the Japan Rose Societ), č. 2 – č. 11 2000, psáno kompletně japonsky.

Miniature Rose Bonsai (on occasion of fouding the Miniature Rose Lover's), jen 2007, 16 str. A4.

ASOCOAIION URUGUAY DELLA ROSA (Boletino) č. 11, 1966 – č. 102, 2006, větší A5 formát, 60 stran.

ROSA Annual-Jaarboek (Federation of Rosa Societies of South Africa) 1997 – 2006 A5 formát až 120 stran.

J. J. Thomas

Za věcnou správnost příspěvku ručí autor a redakční rada si vyhrazuje příspěvky krátit, stylisticky upravit a po dohodě s autorem eventuelně i doplnit.
Uzávěrka Zpravodaje č.145 je 9.9.2019.